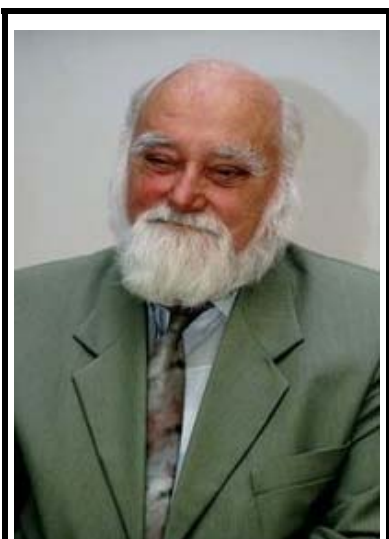

SZERKESZTŐI OLDALAK

DR. KŐSZEGFALVI GYÖRGY

Dr. Tóth József rector emeritus emlékére

Dr. Tóth József
(1940 – 2013)

73. életévében súlyos betegség következtében elhunyt Tóth József, a Pécsi Tudományegyetem ismert és méltán széles körben elismert professzora, rector emeritusa.

Tóth József 1964-ben szerzett diplomát a szegedi József Attila Tudományegyetemen, földrajz–biológia szakos tanárként. 1973-ban lett a Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézet alföldi csoportjának vezetője. Mint egykori kollegái írták róla, 1973–1984-ben e tisztségben betöltött szerepvállalása a csoport történeteként „már a honi geográfia legendái közé nemesült.” 1984–1992 között a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja főigazgató-helyetteseként működött Pécsen. 1993-tól a Janus Pannonius Tudományegyetem főállású professzora lett. Ebben a minőségében megszervezte az Általános társadalom-földrajzi és urbanisztikai tanszéket, segítségével jött létre a Földrajzi Információs Központ is.

Megszervezte és szinte haláláig vezette az általa kialakított Földrajzi Intézet PhD-iskoláját (a „pécsi doktoriskolát”). 1994-től az egyetem Természettudományi Karának dékánja, 1999-től az egyetem rektora volt. E tisztséget két ciklusban töltötte be.

Egyetemi doktori értekezését 1966-ben, kandidátusi disszertációját 1973-ban védte meg. 1986-ban lett a földrajztudományok doktora.

Magas színvonalú, igen elismert egyetemi oktatói munkássága mellett széles körű tudományos-kutatási tevékenységet folytatott a népesség és a településföldrajz témaköreiben, a terület- és településfejlesztés tudományában. Különösen kiemelkedő kutatásai az Alföld urbanizációs folyamata sajátos vonásainak, a nagytérség térszerkezeti jellemzőinek vizsgálatához kapcsolódnak. Jelentős eredményeket ért el a regionális fejlődés egyenlőtlenségei folyamatainak kutatásaiban: a magyarországi tradicionálisan kialakult településrendszer strukturális változásának vizsgálatában, új településstruktúrák – településcsoportok, agglomerációk – megjelenésének, fejlődésének bemutatásában, szerepük értékelésében. Tudományos közleményei, tanulmányai, írásai nagyrészt e témákhoz kapcsolódnak. A szakma több száz írását – könyveit, cikkeit – tartja számon. Kimagasló tudományos-szakmai munkásságának egyik említésre méltó, maradandó, nemzedékeken átívelő példája lehet a *Világföldrajz* című fundamentális – az Akadémiai Kiadó gondozá-

sában megjelent – kiadvány, terjedelmes kötet, amelynek főszerkesztője, egyik jeles szerzője volt.

Kiváló iskolateremtő képessége és készsége, tudományterületek, iskolák munkáját, eredményeit szintetizáló magas színvonalú működése különösen a doktori iskola tevékenységében bontakozott ki és érvényesült méltán megérdemelt módon. Sokat tett a településföldrajz és a településtudomány, az urbanisztika művelői közötti szakmai-tudományos együttműködés elmélyítése, erősítése érdekében. Ezt szemléletesen tanúsítja az általa létrehozott egyetemi tanszék eredményes munkája, az ezen szakemberek közötti együttműködés érdemleges támogatása, ösztönzése.

Tiszteletreméltó, felettebb aktív tevékenységet fejtett ki választott tisztségviselőként, tagként a Magyar Tudományos Akadémia tudományos testületeiben (MTA Földrajzi Bizottsága, OTKA Földtudomány II. zsűrijének elnöke, Pécsi Akadémiai Településfejlesztési Munkabizottsága stb.) Több nemzetközi együttműködésnek is aktív, elismert résztvevője volt.

Mindig nagy gonddal készült egyetemi előadásaira, szakmai-tudományos szerepvállalásaira. Magas színvonalú előadásai, kiváló felkészültsége mindenkor nagy tiszteletet és elismerést váltott ki hallgatói körében. Felettebb kulturált vitakészsége, toleráns magatartása, humánus viselkedése példaértékű volt.

Csodálatos ember volt. Azon kevesek egyike, akinek nemes szíve, emberi nagysága párosult hihetetlenül nagy tudásával, széles körű elmélyült ismereteivel. Ezek mindnyájunkat mindenkor lenyűgöztek. Segítőkészsége, embertársai iránti szolidaritása – legyen szó tanártársáról, tudós kollegájáról, doktoranduszairól, vagy akár egyszerű hallgatóiról – páratlan volt. Mindig megdöbbenett mindnyájunkat, hogyan tudott vitákat szervezni, „kézben tartani”, véleményeket ütköztetni, az általa – többség által elismerten – képviselt felfogását argumentálni, esetenként megvédeni.

Jelen sorok íróját több évtizedes szakmai-tudományos együttműködés, közös egyetemi oktatási munka kötötte össze vele. Testvéri tisztelettel és barátsággal szerettem, becsültem. Szakmai pályafutásom során nagyon sokat köszönhettem neki. Emberi nagyságát, lelkéből kiáradó jóságát, barátságot gazdagító szeretetteljes magatartását, elméje értékeit, tündöklő szellemi-tudományos potenciálját másokkal együtt én sem felejttem, felejtetem el. Azt másokkal együtt szívemben én is megőrzöm.